

MARIANO BORRERO, GORDITO

Mariano Borrero, *Gordito*, nascut a Tarragona fa 68 anys, en fa més de 60 que està vinculat al món dels castells. Va començar com a enxaneta de la Colla Nova de Sant Magí i, a partir de l'any 1970, s'integrà als Xiquets de Tarragona, colla que va dirigir entre les temporades 1976 i 1987 i l'any 1992. Durant el seu lideratge els matalassers van consolidar el 2 de 7 i el 4 de 8 i van carregar el 3 de 8. Els seus elevats coneixements tècnics, la seva capacitat de lideratge i un caràcter fort el converteixen en una figura indispensable del món casteller tarragoní de la segona meitat del segle XX. Per tot plegat, a proposta de la Comissió Assessora del Seguici Popular, l'Ajuntament de Tarragona l'ha nomenat Perpetuador d'Honor de les Festes.

Com vas començar a fer castells?

De petit vivia al carrer Ferrers i baixava molt a la plaça de la Font a jugar. I un bon dia el *Coix del Morret*, que era el cap de colla de la Colla Nova, em va veure saltant i fent tombarelles per la plaça i em va preguntar si volia fer castells. Al primer dia ja vaig pujar d'enxaneta a un castell.

Eren temps que els nens de les colles de Tarragona fèieu, de vegades, castells amb altres colles de fora...

A la Vella de Tarragona l'ajudaven els Nens del Vendrell i a nosaltres, la Nova, ens va venir a buscar la Muixerra de Valls. I un dia els pesos pesants de la Muixerra van parlar amb els caps de la Nova per preguntar-los si jo i algun altre nen volíem fer castells amb ells. I nosaltres el que volíem de petits era fer castells! Clar que en volíem fer! A més, en aquells temps també teníem algun "regalet"...

Aquests "regalets" eren una ajuda important per a l'economia familiar?

Si a mi em feia falta una bicicleta jo la tenia... i en aquells temps quin crio en podia tenir una? Un patinet de fusta amb sort! I si mon pare necessitava, per exemple, vint duros, doncs els rebia. No era un dineral, però sí una bona ajuda.

De fet, eren anys en què tots els castellers cobraven, a diferència d'ara. Com funcionava el pagament?

El cap de colla era qui decidia qui cobrava i qui no. I aleshores hi havia molta gent que esperava cobrar dels castells. Si no ho recordo malament un casteller podia arribar a cobrar unes 200 pessetes, que eren uns bons centímetes. Però aquí venia el problema! Perquè el casteller que era un figura i venia a tots els assajos, cobrava la paga íntegra. Però també hi havia aquells castellers que no venien als assajos però, com que els necessitaves, també els donaves els diners. I aleshores els que venien sempre però no rebien la paga màxima s'empenyaven com una mona. I aquell que no cobrava res, no el veies més.

Els finals dels anys 60 van ser molt difícils per a les dues colles de la ciutat i, finalment, l'Ajuntament va imposar-ne la seva fusió en els actuals Xiquets de Tarragona. Com vas viure aquest procés?

Enganyat. Un dia el *Coix del Morret* ens va dir que uns quants anéssim a l'Ajuntament perquè teníem una reunió per enraonar sobre si estariem d'acord en la fusió de les dues colles que hi havia aleshores. S'ha de tenir en compte que en aquells temps la Vella estava molt malament, eh! Fins i tot recordo que el dia de Sant Magí vaig haver de fer un pilar de cinc amb ells, això sí, portant la camisa de la meua colla! Nosaltres estàvem esperant a l'Ajuntament i va sortir l'alcalde de l'època dient "Enhorabona!", i jo els vaig preguntar "enhorabona de què?", "s'ha format la Colla dels Xiquets de Tarragona", va dir. Vaig agafar una bona enrabiada, perquè suposadament només havíem d'enraonar, però qui mana mana.

1981. Entregant un recordatori a la colla de Mar de Vilanova.

L'any 1976 et converteixes en el cap de colla dels Xiquets de Tarragona. Com t'ho vas plantejar?

Jo veia els castells amb gent més jove i lleugera. Fèiem el 2 de 6 amb algun segon de 120 quilos! I tenia clar que per pujar de categoria això no podia continuar igual. I a base de paciència i assaig ens en vam anar sortint.

Les colles als anys 70 no s'assemblaven gaire a les colles d'avui en dia. En què es diferenciaven?

La gent era diferent. Per a mi potser faltava cultura, educació i compromís. Quan una persona avui s'apunta a una entitat intenta complir. Aleshores era "bueno, si hi vaig bé, i sinó també". També costava molt per la fama que teníem. Perquè ara es parla molt de Patrimoni de la Humanitat, però abans res de res...

Per què creus que els castellers teníeu fa uns anys tanta mala fama?

Érem gent de moll, i ja saps que a aquesta gent li agradava molt esmorzar, berenar, el vi... De fet, crec que hi havia dues classes socials, una alta i una altra baixa, molt més diferenciades que avui en dia. Qui era de carrer era del carrer. T'ho diré d'una altra manera: un advocat o un polític era impensable que fes castells. Afortunadament la situació ha anat canviant amb els anys.

L'any 1981 els Xiquets van carregar a Sant Pere i Sant Pau el 4 de 8. Tota una fita!

Aquell dia potser hi havia més gent pujant que a la pinya. I a les fotografies es pot apreciar que un parell de castellers pujaven amb pantalons texans. Imagina't tu! Els deuriem dir "posa't la camisa i puja".

Després de fer aquell any el 2 de 7 i el 4 de 8 els Xiquets són convidats a actuar en la diada castellera de Sant Fèlix, a Vilafranca del Penedès. Per què no hi vau anar?

Vilafranca era, és i serà una gran plaça. I nosaltres aquells temps érem de 50 a 70 persones. Què havíem d'anar a fer-hi a Sant Fèlix? Al costat de les colles de Valls, de Vilafranca... Nosaltres havíem de garantir-hi castells com el 2 de 7 i el 4 de 8, però teníem tots els números de fracassar.

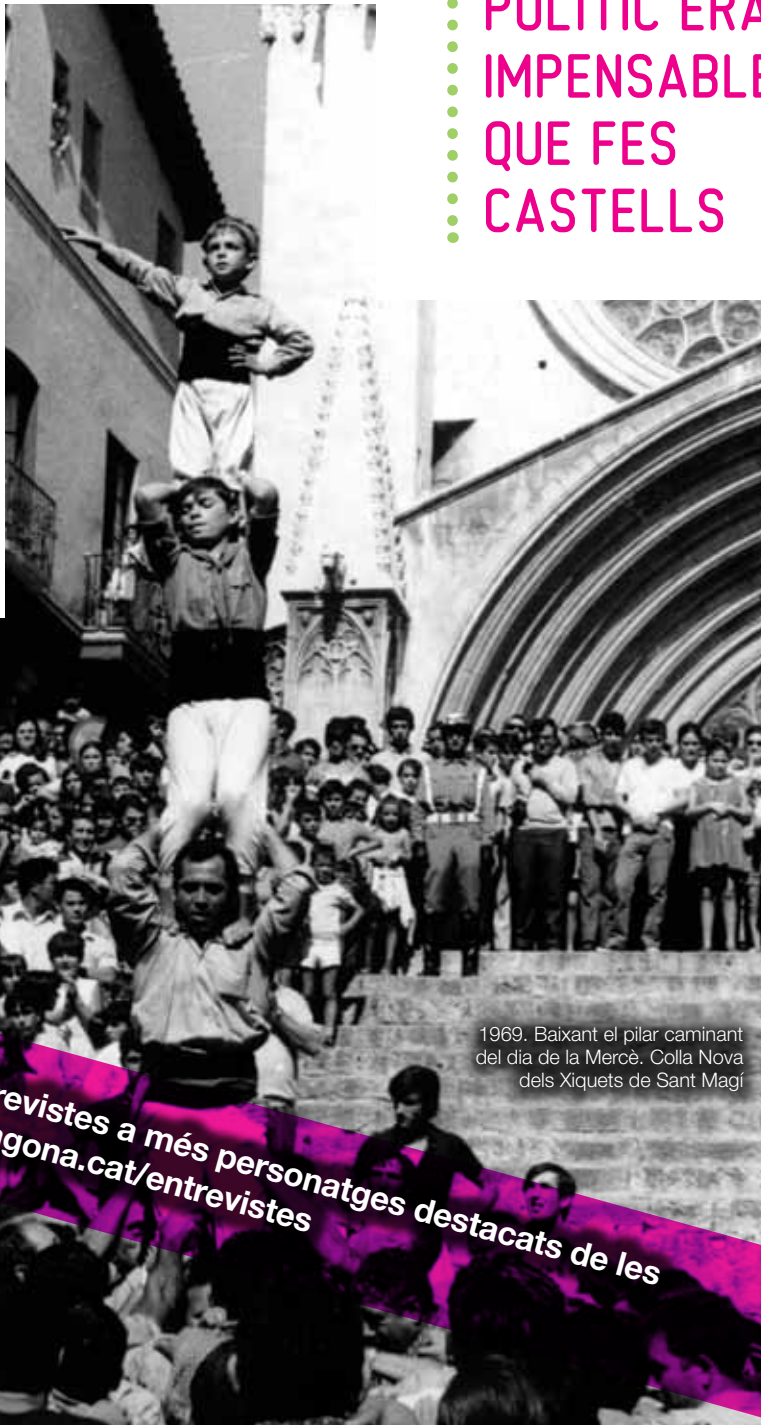
L'any 1979, quan eres cap de colla, es va crear la Colla Jove... Com ho vas viure?

Jo m'ho vaig venir a veure, perquè els que van marxar eren la gent amb més cultura

que teníem aleshores als Xiquets, com l'Americano, o el Robert Andreu. Allò que fèiem nosaltres no els agradava. Eren els únics amb qui podíem canviar la situació de la colla. I nosaltres vam estar molt de temps iguals i ells van tirar endavant. I va arribar un moment que ens doblaven en nombre de castellers!

Jordi Suriñach
Periodista

● UN ADVOCAT
● O UN
● POLÍTIC ERA
● IMPENSABLE
● QUE FES
● CASTELLS

1969. Baixant el pilar caminant del dia de la Mercè. Colla Nova dels Xiquets de Sant Magí

Podeu veure vídeos d'entrevistes a més personatges destacats de les festes a : <http://arxiu.tarragona.cat/entrevistes>